

บทความลคดลมัน์เนียบ

บทบาทของธนาคารแห่งประเทศไทย

ธนาคารแห่งประเทศไทยมีหน้าที่ดูแลระบบสถาบันการเงิน รักษาเสถียรภาพทางการเงินและความคุ้มครองดูแลสถาบันการเงิน คือ การรักษาเสถียรภาพทางการเงิน ธปท. มีหน้าที่รักษาเสถียรภาพทางการเงินทั้งในและต่างประเทศ คือ ค่าเงินต้องไม่ผันแปรเปลี่ยนแปลงมาก เสถียรภาพภายใน การกำกับดูแลสถาบันการเงินทั้งหมดให้มีความมั่นคงได้มาตรฐานสากล และเอื้ออำนวยต่อการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ เป็นที่ปรึกษานโยบายทางเศรษฐกิจของภาครัฐบาล เป็นการให้บริการธุรกิจธนาคารแก่ส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจร่วมกับกระทรวงการคลังในการควบคุมการก่อกำหนดของรัฐบาลให้คำปรึกษารัฐบาล รวมทั้งการเป็นตัวแทนรัฐบาลในองค์กรต่างประเทศต่างๆ เช่น กองทุนการเงินระหว่างประเทศ (IMF) เป็นต้น เป็นนายธนาคารของสถาบันการเงิน ให้บริการทางการเงินแก่สถาบันทางการเงินโดยไม่มุ่ง กำไร เป็นแหล่งกู้ยืมเงินแหล่งสุดท้ายของสถาบันการเงินที่ขาดสภาพคล่อง และเป็นศูนย์กลางทางกลางหักบัญชีระหว่างสถาบัน บริหารเงินสำรองระหว่างประเทศ จัดพิมพ์และออกใช้ธนบัตร ออกแบบจัดพิมพ์ ธนบัตรธนาคารแลกเปลี่ยนธนบัตรชำรุด เพื่อให้ประชาชนมีพันบัตรสภาพดีใช้ และดูแลปริมาณการหมุนเวียนธนบัตรให้เพียงพอ

การดูแลและฟื้นฟูสถาบันการเงิน ธปท. เป็นผู้ดูแลสถาบันการเงินเมื่อเกิดปัญหาขึ้น เพราะจะเกิดผลกระทบต่อทั้งระบบช่วยเหลือโดย เช่น จัดสรรสินเชื่ออัตราดอกเบี้ยขั้นต่ำพร้อมส่งผู้แทน ธปท. เข้ามาบริหารถ้าร้ายแรงมากอาจเข้าควบคุมการกิจการ การพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม การรักษาวินัยทางการเงินจะช่วยให้เศรษฐกิจเติบโต และธนาคารยังเกี่ยวกับการพัฒนาเศรษฐกิจโดยตรงคือ การให้กู้แก่ภาครัฐบาลเอกชน การบริหารหนี้สาธารณะ รัฐบาลเป็นผู้มีอำนาจในการก่อกำหนดหนี้สาธารณะ โดย ธปท. เป็นผู้บริหารหนี้สาธารณะ การควบคุมการควบคุมการบริวรรตต่างประเทศ ธปท. เป็นผู้ควบคุมบริวรรตต่างประเทศ นโยบายการแลกเปลี่ยนแม้การกำหนดนโยบายการแลกเปลี่ยนเป็นฝ่ายการเมือง แต่ในทางปฏิบัติ ธนาคารแห่งประเทศไทย เป็นผู้ดูแลการเปลี่ยนเงิน ธนาคารแห่งประเทศไทยเป็นผู้ใช้นโยบายทางการเงินที่สำคัญ 3 ประการคือ การกำหนดอัตราส่วนเงินสำรองตามกฎหมาย (Legal reserve) การกำหนดอัตรารับช่วงซื้อลดตั๋วเงิน(Rediscount Rate) การซื้อขายหลักทรัพย์รัฐบาลในตลาด (Open market Operation)

สำหรับธนาคารกลางในต่างประเทศ มีแนวโน้มเปลี่ยนแปลงในการดำเนินการที่สำคัญคือการให้องค์กรอื่นมาทำหน้าที่จัดการเงินสำรองระหว่างประเทศแทนธนาคารกลาง โดยการจัดตั้งบริษัทเพื่อการลงทุนแห่งชาติเพื่อนำเงินสำรองระหว่างประเทศและเงินของรัฐบาลไปลงทุนในสินทรัพย์และหลักทรัพย์ที่หลากหลายประเภท เช่น หุ้นจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ หุ้นนอกตลาด อสังหาริมทรัพย์ กองทุนรวม กองทุนบริหารความเสี่ยง กองทุนที่ลงทุนในกองทุน และการลงทุนทางเลือกอื่นๆตลอดจนอุตสาหกรรมและกิจการในต่างประเทศเพื่อก่อให้เกิดดอกออกผลเต็มที่และให้ผลตอบแทนที่สูงขึ้นในระยะยาว การนำเงินสำรองระหว่างประเทศไปใช้ประโยชน์และให้ได้ผลตอบแทนที่มากขึ้น จึงเป็นแรงผลักดันให้ธนาคารแห่งประเทศไทย เริ่มพิจารณาเพื่อเปลี่ยนแปลงการบริหารเงินสดสำรองที่มีอยู่จำนวนมากในขณะนี้ว่าจะก่อให้เกิดความงอกเงยอย่างไรในอนาคต ซึ่งเป็นเรื่องที่ต้องติดตามกันต่อไป

อาจารย์ศรีนิล อินผึ้ง

หัวหน้าสาขาการเงินการธนาคาร มหาวิทยาลัยภาคกลาง